Svake godine **u Europskoj uniji milijuni ljudi postanu žrtve zločina** – samo u 2017. godini u Europskoj uniji zabilježeno je oko 15 milijuna teških kaznenih djela, poput ubojstava, seksualnog iskorištavanja djece ili seksualnog nasilja; Europska komisija usvojila je 24. lipnja 2020. svoju **prvu strategiju EU-a u području prava žrtava (2020.-2025.)**. Ovom strategijom EU ima cilj osigurati da se **sve žrtve kaznenih djela mogu potpuno pouzdati u svoja prava** neovisno o tome gdje se nalaze u EU ili u kojim okolnostima je zločin počinjen. U strategiji EU-a u području prava žrtava 20-25 su utvrđene mjere koje će provoditi Europska komisija, države članice i civilno društvo, pri čemu je pristup dvostruk: **osnaživanje žrtava zločina** s jedne strane i **suradnja u području prava žrtava** s druge.

Strategija temelji na 5 prioriteta

Prvi prioritet strategije EU je učinkovito komuniciranje sa žrtvama i osiguravanje sigurnog okruženja kako bi žrtve mogle prijaviti zločin. Zapravo je često slučaj da žrtve nisu svjesne svojih prava, a osobe zadužene za njihovo informiranje često nisu dovoljno obučene za to. Podcjenjivanje kaznenih djela još je jedan ozbiljan problem. Nadležnim se tijelima obrati tek trećina fizički ili seksualno zlostavljanih žena – a počinitelji su uglavnom partneri ili bliski rođaci tek trećina fizički ili seksualno zlostavljanih žena – a počinitelji su uglavnom partneri ili bliski rođaci – zbog straha od počinitelja ili rizika od negativnih posljedica sudjelovanja u pravosudnom postupku.

Drugi prioritet je **bolja zaštita i potpora najugroženijih žrtava**. Nisu sve žrtve iste, neke su posebno izložene i zato im je potrebna posebna pažnja, kako bi se izbjegla sekundarna viktimizacija, zastrašivanje i odmazda. Prema strategiji EU–a, sve žrtve sa specifičnim potrebama trebale bi imati pristup specijaliziranim uslugama potpore koje se temelje na integriranom i ciljanom pristupu koji uzima u obzir specifične potrebe žrtava, težinu pretrpljene štete, odnos između žrtve i počinitelja i položaj žrtava u njihovom širem društvenom okruženju.

Treći prioritet strategije EU-a u području prava žrtava 20-25 je **pomoć žrtvama da dobiju odštetu**. Nažalost, u mnogim državama članicama pristup do odštete žrtvama nije lak, vrlo često je to skup i dugotrajan postupak.

Četvrti prioritet odnosi se na **jačanje suradnje i koordinacije među svim relevantnim akterima**, što zahtijeva da svi relevantni akteri – naime policija, pravosudna tijela, sudsko osoblje, službe za potporu žrtvama i druga nadležna tijela – rade zajedno kako bi žrtvama osigurali pristup pravdi. Suradnja svih relevantni aktera je potrebna kako bi se sve žrtve prepoznale i s njima se postupalo s poštovanjem, profesionalno i bez predrasuda.

Konačno, peti prioritet odnosi se na **jačanje međunarodne dimenzije prava žrtava**. U nedavno usvojenom Akcijskom planu za ljudska prava i demokraciju (2020.-2024.) EU je ponovno potvrdilo svoju predanost promicanju, zaštiti i ostvarivanju ljudskih prava u cijelom svijetu. Cilj Europske unije je da se u svim poljima i na svim razinama međunarodne suradnje i institucija – ispune visoki standardi u području prava žrtava.

Provedba Europskog naloga za zaštitu (EPO) sasvim je u skladu s prioritetima Akcijskog plana, kako bi Europa bila sigurno mjesto za žrtve kaznenih djela u svakoj državi članici. Nacionalna zakonodavstva sada imaju zadatak zajamčiti provedbu naloga i žrtvama osigurati maksimalnu zaštitu ne samo u zemlji boravka, već i u cijeloj Europi, što bi predstavljano snažan proboj za što bolju zaštitu žrtava. Direktiva o europskom nalogu za zaštitu (EPO) pravni je instrument čiji je cilj osigurati zaštitu svim žrtvama nasilja koje se odluče preseliti u drugu državu članicu EU-a. Mjere zaštite uključuju zabranu ulaska na određena mjesta ili definirana područja, zabranu ili ograničenje kontakta ili zabranu / ograničenje pristupa zaštićenim osobama bliže od zadane udaljenosti. Ove su mjere zaštite velike važnosti jer uz strategiju EU-a u području prava žrtava pomažu ženama da se zaštite od nasilja, uznemiravanja, uhođenja ili seksualnog napada od strane partnera ili bliskih rođaka.